

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 133/19

V Luxemburgu 31. októbra 2019

Návrhy generálnej advokátky vo veciach C-715/17 Komisia/Poľsko,
C-718/17 Komisia/Maďarsko a C-719/17
Komisia/Česká republika

Generálna advokátka Sharpston: Súdny dvor by mal rozhodnúť, že Poľsko, Maďarsko a Česká republika si tým, že odmietli konať v súlade s prechodným a časovo obmedzeným mechanizmom povinného premiestnenia žiadateľov o medzinárodnú ochranu, nespĺnili svoje povinnosti podľa práva Únie

Tieto členské štáty sa nemôžu dovolávať svojich povinností s ohľadom na udržiavanie verejného poriadku a zabezpečovanie vnútornej bezpečnosti s cieľom neuplatňovať platné opatrenie Únie, s ktorým nesúhlasia

Ako odpoveď na migračnú krízu, ktorá zasiahla Európu v lete 2015, Rada Európskej únie prijala dve rozhodnutia¹ s cieľom pomôcť Taliansku a Grécku čeliť masívnemu prílevu migrantov (ďalej len „rozhodnutia o premiestnení“). Týmto dvoma rozhodnutiami sa stanovili podrobné mechanizmy premiestnenia 40 000 a 120 000 žiadateľov o medzinárodnú ochranu.

Napadnutie zákonnosti jedného z týchto rozhodnutí zo strany Slovenska a Maďarska bolo neúspešné. Svojím rozsudkom zo 6. septembra 2017² Súdny dvor zamietol dané žaloby a uviedol najmä, že tento mechanizmus v skutočnosti prispel k tomu, že Grécko a Taliansko (ďalej len „členské štáty v prvej línii“) mohli čeliť dôsledkom migračnej krízy z roku 2015, pričom bol nevyhnutný a primeraný.

V decembri 2017 Komisia podala žaloby o nesplnenie povinností na Súdny dvor proti trom členským štátom: Poľsku (vec C-715/17), Maďarsku (vec C-718/17) a Českej republike (vec C-719/17). V týchto súbežných konaniach Komisia tvrdí, že tieto tri žalované členské štáty si nespĺnili svoje povinnosti podľa článku 5 ods. 2 rozhodnutí o premiestnení, a to „nahlásiť“ počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorý by akceptovali, a v dôsledku toho tiež porušili svoje povinnosti podľa článku 5 ods. 4 až 11, a to poskytnúť Taliansku a Grécku pomoc formou premiestnenia žiadateľov na svoje územia s cieľom vykonávať na týchto územiach vecné posudzovanie individuálnych žiadostí.

V dnešných návrhoch generálna advokátka Eleanor Sharpston najprv preskúmava tvrdenie, že konanie v súlade s rozhodnutiami o premiestnení by žalovaným členským štátom bránilo plniť si svoje povinnosti s ohľadom na udržiavanie verejného poriadku a zabezpečovanie vnútornej bezpečnosti, teda v oblastiach patriacich do ich výlučnej právomoci podľa článku 72 ZFEÚ. Pripomína, že v súlade s rozhodnutiami o premiestnení „počas celého postupu premiestňovania, až kým sa nevykoná odovzdanie žiadateľa, by sa mala zohľadňovať národná bezpečnosť a verejný poriadok“, a že toto rozhodnutie výslovne zachovávalo právo členských štátov odmietnuť premiestnenie žiadateľa, aj keď len v prípade existencie opodstatnených dôvodov považovať ho alebo ju za nebezpečenstvo pre svoju národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok. Ak by sa ukázalo, že tento mechanizmus „je neefektívny, pretože od členských štátov vyžaduje kontrolu veľkého počtu osôb v krátkom čase“, tak platí, že takéto praktické ťažkosti nie sú vnútorne späté s týmto mechanizmom, a v prípade, že sa objavia, musia sa vyriešiť v duchu spolupráce

¹ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/1523 zo 14. septembra 2015 o zavedení dočasných opatrení v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska a Grécka (Ú. v. EÚ L 239, 2015, s. 146) a rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/1601 z 22. septembra 2015 o zavedení dočasných opatrení v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska a Grécka (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 80).

² Rozsudok v spojených veciach [C-643/15](#) a [C-647/15](#) Slovensko a Maďarsko/Rada, pozri tiež tlačové komuniké č. [91/17](#).

a vzájomnej dôvery medzi orgánmi členských štátov, ktoré majú prospech z premiestnenia, a orgánmi členských štátov premiestnenia. Tento duch vzájomnej dôvery a spolupráce musí byť pri vykonávaní postupu premiestnenia určujúci. Tieto tri žalované členské štáty mali preto nepochybne možnosť zachovať bezpečnosť a dobré životné podmienky svojich občanov prostredníctvom odmietnutia (na základe samotných rozhodnutí o premiestnení) prevziať žiadateľa X, čo by bolo plnením si „povinností členských štátov sohľadom na udržiavanie verejného poriadku a zabezpečovanie vnútornej bezpečnosti“. Navyše sekundárne právo Únie v rámci *acquis* v oblasti azylu poskytuje vhodný legislatívny rámec, v medziach ktorého možno prihliadať na oprávnené záujmy členského štátu, pokiaľ ide o národnú bezpečnosť, verejný poriadok a ochranu spoločnosti, vo vzťahu k jednotlivému žiadateľovi o medzinárodnú ochranu. Generálna advokátka preto konštatuje, že samotné právo Únie poskytuje členskému štátu primerané prostriedky na ochranu svojich oprávnených záujmov v oblasti národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi v rámci jeho povinností podľa práva Únie. Právo Únie však členskému štátu nedovoľuje kategoricky tieto povinnosti opomínať. Navyše oprávnený záujem členských štátov na zachovávaní sociálnej a kultúrnej súdržnosti možno účinne zabezpečiť inými menej obmedzujúcimi prostriedkami, než je jednostranné a úplné odmietnutie plniť si svoje povinnosti podľa práva Únie.

Po druhej generálna advokátka odmieta tvrdenie, že riziká spojené s vybavovaním veľkého počtu žiadateľov zbavovali tri žalované členské štáty ich právnej povinnosti zúčastňovať sa na mechanizmoch zavedených rozhodnutiami o premiestnení. Generálna advokátka zdôrazňuje, že uplatniteľné právo (rozhodnutia o premiestnení) poskytovalo vhodný mechanizmus pre riešenie komplexných záležitostí a logistiky v súvislosti s premiestnením veľmi veľkého počtu žiadateľov o medzinárodnú ochranu z členských štátov v prvej línii do iných členských štátov. Samotné rozhodnutia preto nemožno rozumne charakterizovať ako „nefunkčné“. V rámci toho, čo bola zjavne núdzová situácia, bolo povinnosťou členských štátov v prvej línii a potenciálnych členských štátov premiestnenia zabezpečiť, aby tento mechanizmus fungoval primerane tak, aby sa premiestnenie uskutočňovalo v dostatočne veľkom počte s cieľom zmierniť netolerovateľný tlak na členské štáty v prvej línii. O tom je solidarita. Dodala, že z niektorých správ o vykonávaní rozhodnutí o premiestnení je tiež zrejmé, že iné členské štáty, ktoré mali problémy týkajúce sa ich povinností v súvislosti s premiestnením, požiadali o dočasné pozastavenie svojich povinností podľa týchto rozhodnutí a ich žiadostiam bolo vyhovené. Preto, ak tieto tri žalované členské štáty skutočne čelili výrazným ťažkostiam, išlo by nepochybne o postup, ktorý by bol vhodný na účely dodržania zásady solidarity, na rozdiel od jednostranného rozhodnutia nekonať v súlade s rozhodnutiami o premiestnení.

Vo svojich záverečných poznámkach sa generálna advokátka venuje trom dôležitým vetvám právneho poriadku Únie: „právneho štátu“, povinnosti lojálnej spolupráce a zásade solidarity. Zdôrazňuje, že dodržiavanie zásady právneho štátu zahŕňa plnenie si svojich vlastných právnych povinností. Opomínanie týchto povinností z dôvodu, že v konkrétnom prípade sa nehodia alebo nie sú populárne, je nebezpečným prvým krokom k rozvratu usporiadanej a organizovanej spoločnosti, ktorá sa spravuje zásadou právneho štátu. Zlý príklad je osobitne zhubný v prípade, že ho dáva členský štát. Navyše podľa zásady lojálnej spolupráce je každý členský štát oprávnený očakávať od iných členských štátov, že si budú plniť svoje povinnosti s náležitou starostlivosťou. Napokon poznamenáva, že zásada solidarity si niekedy nevyhnutne vyžaduje akceptovanie spoločného znášania bremena.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykonal rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. V prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisii však môže Súdny dvor na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v štádiu prvého rozsudku.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Úplné znenie návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „Europe by Satellite“ ☎ (+32) 2 2964106